

hermes

**A profi kert!
A profi partner!
A profi gazdaság!**

Kedves Kertbarátnők, tisztelt Kertbarátok!

2010.évi 8. felhívás

► Ismételnem kell a korábbiakat: **továbbra is terjed a lisztharmat, a varasodás, a tafrina és fertőzhet a tűzelhalás, megjelent a szőlőperonoszpóra! Aki most nem isméli a permetezést, az lehet, hogy az egész évi termését elveszti!** Az almástermésűek fáit elpusztíthatja a tűzelehalás (7. felhívás); a termést torzíthatja a levélről a gyümölcsre terjedő varasodás (3. és 4. felhívás); de az őszibarack sem biztos, hogy kibírja a friss hajtások újabb tafrinás levélvesztését (2. felhívás). Szinte az összes gyümölcsünkénél károsíthat a lisztharmat (3. felhívás); míg a csonthéjasoknál a levélbetegségektől hullhat le már nyár elejére a lombzat. A szőlő kivételével, korábban írtam a fentiekéről.

► Az atkás és lisztharmatos nyár miatt a tavalyi 29. felhívásban már az idei **szőlőtermés** érdekében javasoltam a kénes (poliszulfidos) + olajos zárópermetezést, közvetlenül szüret után. Aki rügypattanáskor a tőkét **is** kezelte valamelyik kénes lemosóval, az most kisebb atka és **lisztharmatfertőzéssel** számolhat. Nagyon fontos, hogy már most fogjuk meg a lisztharmatot, a virágok ne találkozhassanak beteg levelekkel. Általában kisleveles stádiumban vannak a szőlők, most még **kénes szerekkel** is eredményesek lehetünk: lásd a 3. felhívást. Virágzásig ismételhetünk velük, sőt töményebb lehet a permetlé mint nyáron. Fürtmegnyúlásnál majd indítjuk a felszívódó (szisztémikus) blokkot.

Más a helyzet annál a szőlésznél aki nyár óta csak metszeni volt a kertjében, ősszel bőséges eső mosta le az áttelelő gombaképleteket a tőkéire, érzékeny fajtái vannak illetve a szomszédja ültetvénye elhanyagolt, vagy csak ritkán jut ki a kertjébe de „biztosra akar menni”. Ő a kén mellett már a felszívódó gombaölőket is bevetheti, önállóan vagy kombinációban: **Bumper 25 EC, Topas 100 EC, a Systhane Duplo és a Quadris.** (A *Cantus* is engedélyezett, most is kijuttatható de főleg fürtvédelemre kiváló.)

Ez a kertbarát tehát máris indíthatja a szisztémikus blokkot, azaz a virágzás végéig, egymást követően 2-4 alkalommal permetezhet felszívódókkal. (Sok szert csak 3-4-szer lehet felhasználni évente, tájékozódjanak!)

Ne feledjük: a lisztharmat ellen csak megelőzéssel (preventíven) lehet védekezni! Sokat segít a megfelelő művelésmód: ne szórjunk túl sok N műtrágyát, metsszünk szellősen, végezzük el a zöldmunkákat!

Aki most telepít vagy pótol, az válasszon inkább az ellenállóbb fajták közül pl. régi ismerősünket a Zala gyöngyét vagy a Biancát, a Viktória gyöngyét, a Medinát, stb.

A csapadék mellé megjött a meleg is, támad a **peronoszpóra!** Csepelen és Dél-Budán máris megtalálták az olajfoltokat. A szőlő bármely zöld részét megbetegítheti, de virágzáskor okozhatja a legsúlyosabb károkat. Nagyapáinknak csak a bordói lé volt az egyetlen lehetőségük. Ma az alapozhatja rézre a peronoszpóra elleni védelmet aki eső után azonnal ismételni tud, reméljük, hogy lesz néhány száraz órája a permetezésre.

A **rezekekről** írtam az 1 és a 2. felhívásban. Sokan féltik a fiatal szőlőt a réztől, ők inkább használják a **Polyram DF**-et vagy **mankocebeket: Dithane M 45 és Dithane DG Neo-Tec, Manzate 75 DF, Manco 80 WP, Penncozeb DG, Vondozeb DG és Plusz, stb.** A felsoroltak ugyanúgy kontakt módon hatnak mint a rezekek, az esőtől lemosódnak a levélről.

A „hétvégi” kertbarátoknak tartósabban, az időjárás hatásaitól függetlenül belülről is védeniük kell a szőlőt. Felszívódók: a **Quadris** illetve már a gyártásnál a kontakt mankoceb hatóanyaggal kombinált: **Acrobat MZ, Galben M és a Ridomil Gold MZ, stb.** Elkülönítve sorolom a rezet is tartalmazó kombinációkat: **Forum R, Ridomil Gold Plus, Curzate R, Kupfer Fusilan WG, Mikal C 64 WP, Zetanil R, Galben R, stb.**

Látjuk, hogy a rezisztenciatörés miatt a gyártók nagy része már csak a kontakt partnerrel keverten hozza forgalomba felszívódó készítményét. **Mi is adjunk kontakt gombaölőket az aláhúzott, egyhatóanyagú felszívódó szerekhez! Akadályozzuk meg a rezisztencia kialakulását!**

▶ A csapadékos, párás idő kedvez a **szürkepenész terjedésének is. A virágzó földiepret** védeni kell, mert a bibén keresztül behatoló gombától eleve beteg termések fejlődnek ki. Később az érésben lévő gyümölcsöket is megtámadhatja. A rothadó, szürke penészgyeppel szennyezett eperszemekből már pálinkát sem főzhetünk. A gyommentes, szalmával, fóliával takart talajú ágyásban kevésbé betegednek meg a növények. A mostanihoz hasonló erős fertőzési nyomásnál 2-3 alkalommal is permeteznek a termelők. Engedélyezett a **Quadris** és a **Teldor 500 SC**. Mindkettő felszívódó, „3 napos” szer és egyben a **málnában** is felhasználhatóak, de itt már 7 napos élelmezésegészségügyi-várakozási idővel kell számolnunk.

A **szőlőnél** is legyünk résen, mert ez a gomba a fürtvirágzat és a fürtkocsány elhalását is előidézheti. A szőlő minden zöld része veszélyeztetve van: leveleket, vesszőket és a zsendülő fürtöket (zöldrothadás) is károsíthat. (Egyedül a tokaji borászok örülhetnek a *Botrytis cinerea* gombának. Ősszel, napsütésben ettől aszúsodnak a szemek.)

▶ **Almánál, körténél tehát mindenkinek indítania kell a felszívódó gombaölőket.** A 3. és a 4. felhívásban megadott szisztémikus és rézmentes kontakt készítményekkel dolgozzunk és sűrűbb permetezési fordulókkal. Kertje válogatja, hogy a liztharmatra illetve a varasodásra helyezzük-e a nagyobb hangsúlyt a szervélasztásnál. (A Systhane Duplo időközben II. kategóriás lett.)

▶ Bár a sárgalapok nem fogják a **cseresznyelevéget** de – kollégáimmal egyeztetve – mégis permetezést javaslunk. Egy hirtelen induló rajzásnál elkészhetünk. Permetlével kezelt fa fogadja a legyeket! A felszívódó **Actara 25 WG** és a **Mospilan 20 SP** egyben a fekete cseresznye-levéltetű ellen is határos. A korai fajtáknál igyekeznünk kell, mert 2 hét a szerek élelmezésegészségügyi-várakozási ideje. Érés előtt már csak a **Karate Zeon 5 CS** engedélyezett, 3 nap a várakozási ideje. Kontakt, csak a repülő legyeket tizedelhetjük vele, a termésben élő nyiveket nem bántja.

▶ A **feromoncsapdák és a fénycsapda is erősödő molyrajzást jelez.** Hűvös, csapadékos időben elhúzódoan és körzeteként eltérően kelnek a molyok. A fogyasztó rovarölő szerkínálat mellett egyéb eszközöket is be kell vetnünk. Ilyen pl. a már majdnem elfeledett **hernyófogó öv.** Melyet házilag is elkészíthetünk de készen is kapható **„Biocont ragadós rovarfogó szalag”** néven. A fák törzsére 50-70 cm-es magasságban felerősített hullámpapír vagy zsákvászon csíkot 7-10 naponta cseréljük, égessük el. Sok kártevő megbújó lárváját, bábját pusztíthatjuk el. Még hasznosabb ha égetés helyett jól záródó, szúnyoghálóval lefedett dobozba, befőttesüvegbe helyezzük a csíkokat. Ekkor a kikelő moly a háló alatt elpusztul, de az apró parazitái kirepülnek, a későbbi molynezdedékek ellen is segítik munkánkat.

Eljött a **kitinszintézis-gátlók** ideje. Ezeknek a szereknek már tojásrakás előtt a védendő zöldfelületen kell lenniük. Részben a tojásölő hatásuk, részben pedig a kikelő hernyók biológiája miatt. Ugyanis néhány molylárva nem tesz meg hosszabb utat a növény felületén kikelése után, hanem egyből a bőrszövet alá rágja magát. Tehát kontakt szerekkel a felszínen nem tudnánk elcsípni a hernyókat. Többségüket a később a rágó lárvák ellen is felhasználhatjuk, ebben az esetben a csúcsrajzás utáni 7.-10. napra kell a védekezést időzíteni. Ezek a hatóanyagok „mélyhatásúak”, nem kerülnek be a nedvkeringésbe. A növény fejlődésével a gyümölcs illetve a levél felszíne is megnő, így vegyszermentes foltok, területek keletkeznek a már permetezett növényen. Kinövi a védőburkot. Mikor ismételjünk? Általában 7-14 napos fordulót javasolnak a gyártók. Intenzív lombfelület növekedésnél, erős gyümölcshízásnál sűrűbben. A kertész dönthet, ő ismeri a fát. Pl. a **Nomolt 15 SC, Dimilin 25 WP, Rimon 10 EC, Runner 2 F, stb.** tartozik ide, csakúgy mint a **Match 050 EC**, de ez utóbbit csak a kikelt lárvákra ajánlják.

A repülő lepkék és a felületen tartózkodó hernyók gyérítésére egy **kontakt rovarölőt** is adhatunk a fentiekhez. A kontakt szerek amit eltalálnak azt viszik, letaglózzák a rovarokat. Rövidebb-hosszabb ideig tartó tartamhatásuk abból ered, hogy némelyikük elriasztja az ismételt betelepülésre készülő kártevőket. Ide tartozik pl. a **Karate Zeon, Decis 2,5 EC, Talstar 10 EC, Cyperkill 25 EC, stb.** A „bio” **Dipel** és folyékony változata a **Dipel ES** egy baktériumfaj spóráit és toxinkristályait tartalmazza.

Budapest XVII. kerület és Ecsér (Pécel) határán lévő síkfekvésű kert, 2010:

Dátum:	04.14.	04.21.	04.28.	+05.05.	05.12.	05.19.	05.26.	+06.02.	06.09.	06.16.	06.23.	+06.30.	07.07.	07.14.
Almamoly	0	0	2	16	13									
Szilvamoly	6	4	10	48	30									
Keleti gyüm. moly	3	3	10	35	21									
Barackmoly	0	0	0	0	0									
Tarka sz. moly	0	0	9	46	24									
Ribizkeszitkár	0	0	0	0	0									
Almafaszitkár	0	0	0	0	0									
Cseresznyelég	-	*	0	0	0									
Földk.t.gy.lég	-	*	0	0	0									

Budapest XXI. kerület és Szigetszentmiklós határán lévő síkfekvésű kert, 2010:

Dátum:	04.14.	04.21.	04.28.	+05.05.	05.12.	05.19.	05.26.	+06.02.	06.09.	06.16.	06.23.	+06.30.	07.07.	07.14.
Almamoly	0	0	0	1	3									
Szilvamoly	5	0	7	50	39									
Keleti gyüm. moly	0	7	19	19	7									
Barackmoly	0	0	0	0	0									
Tarka sz. moly	0	2	15	28	31									
Cseresznyelég	-	*	0	0	0									

csapdák kihelyezve: 04.07-én illetve a *-gal jelölt napokon
jelölések: + kapszulák cseréje, N nem lehetett leolvasni

Hermes Üzletek, ahol a növényvédő szereket megvásárolhatják*:

- Kertészeti Áruház
2011 Budakalász, Lupa szigeti elágazás – 06-26-340-296

- Kertészeti Áruház
1132 Budapest, Váci út 6. – 3-110-046

- Kertészbolt
1077 Budapest, Baross tér 16. – 3-426-722

- Kertészbolt
1024 Budapest, Moszkva tér 3. – 2-124-201

- Kertészbolt
1025 Budapest, Pusztaszeri út 95. – 4-384-298

- Kertészeti és Iparcikk Szaküzlet
1134 Budapest, Bulcsú utca 23/a. – 3-408-643

- Kertészbolt
1114 Budapest, Bartók Béla út 66. – 4-666-103

- Méhészeti és Kertészeti Szaküzlet
1094 Budapest, Ferenc krt. 37. – 2-181-750

*Kérjük, tájékozódjon előre, hogy az adott üzletben megtalálható-e az Ön által megvásárolni kívánt vegyszer!